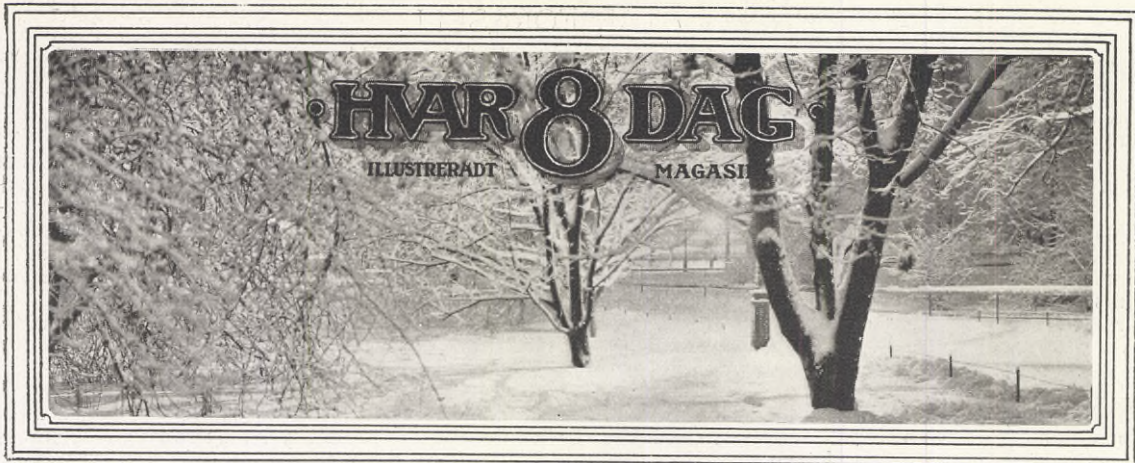

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

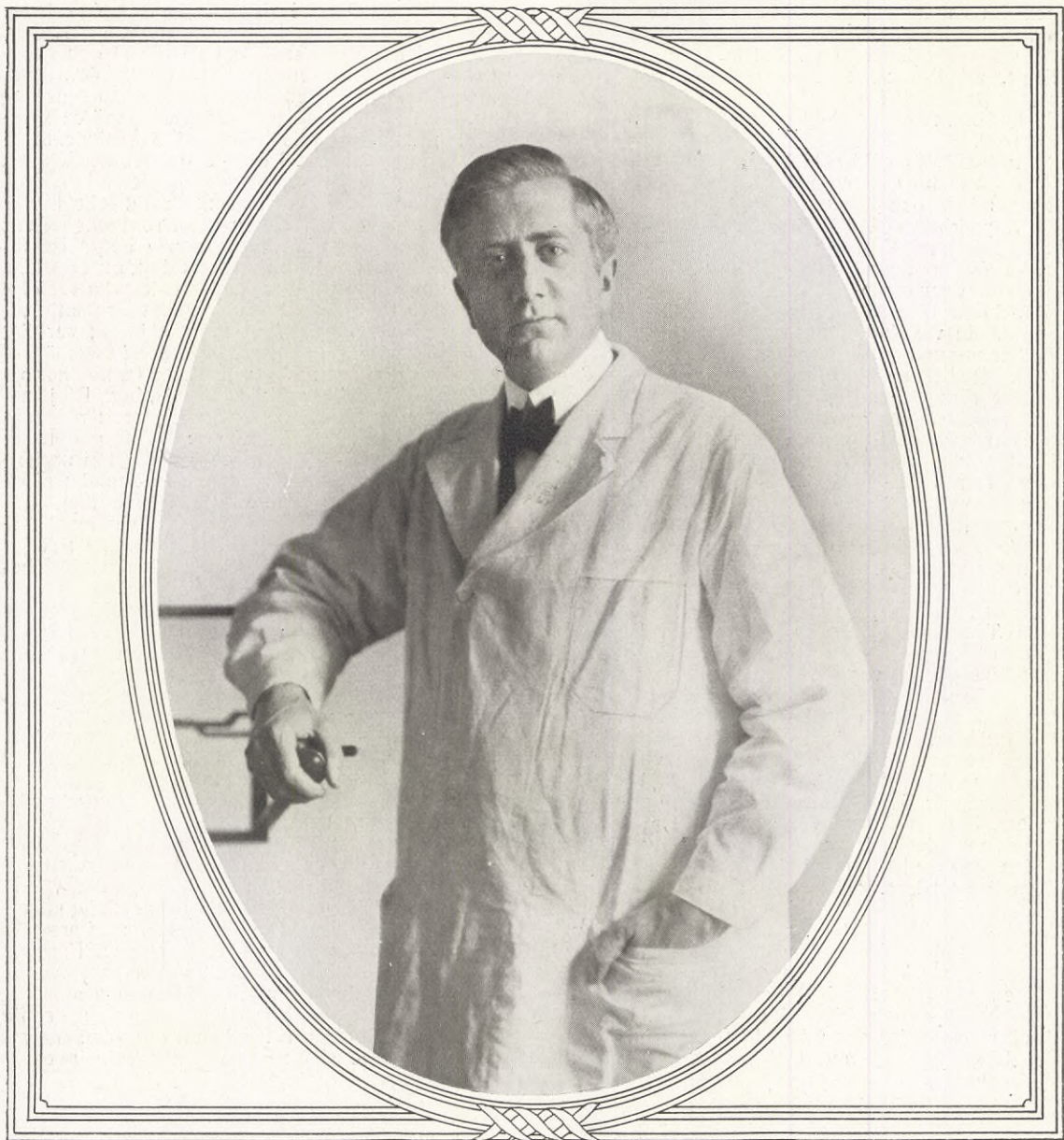

KVÄLLSBILD FRÅN HUMLEJÄRDEN. — FOTO. G. HEURLIN, STOCKHOLM.

17:DE ARG.

DEN 13 FEBRUARI 1916

N:o 20

Gösta Forsell.

Ehuru knappt mer än halftannat årtionde förlutit sedan Röntgen gjorde sin uppseendeväckande upptäckt af de s. k. X-strålarna, — om hvilkas förmåga att tränga genom fasta kroppar man inom parentes sagt nu vet, att den beror på deras ytterst korta ljusvåglängder (ca en tiotusendel af ljusvågornas), som tillåta dem att passera genom de flesta mellanrummen mellan materiaens smådelar — har icke blott insikten om dessa strålars egenskaper och natur högst väsentligt ökat, utan "röntgenologien" eller radiologien tillika utvecklats till en för medicinen oumbärlig hjälpvetenskap. Alltjämt ökas de landvinningar, som med dess raskt växande hjälpmedel och förbättrade teknik tillkämpats såväl inom anatomen, fysiologien och patologien som också inom den praktiska medicinens flesta grenar. På sistnämnda område har den ej blott gifvit oanadt värdefulla bidrag till möjligheterna att fastställa, hvarpå ett sjukdomstillstånd beror, utan också skapat nya medel till dessa tillstånd undanröjande. Att vårt land härmed förmått ej blott följa med utvecklingen utan ock intaga en framskjuten plats på detta forskningsområde, är otvifvelaktigt i mycket hög grad en mans förtjänst. Och det är icke en dag för tidigt, att k. m:t af årets riksdag äskar en personlig professur af medicinsk radiologi vid Karolinska institutet åt denne man: med. d:r Gösta Forssell.

Carl Gustaf (Gösta) Abrahamson Forssell är född å Vassbo i Aspeboda af Kopparbergs län den 2 mars 1876 och son till dåvarande föreståndaren för Kopparbergs läns landbruksskola, numera bolagsdirektören Carl Abraham Forssell och hans maka Maria Teresia Trahn. Efter att ha aflagt mogenhetsexamen vid Norra latinläroverket i Stockholm 1895 ägnade han sig åt läkarens bana och aflade vid Karolinska institutet medicine kandidatexamen 1902 och medicine licentiatexamen 1906. Redan dessförinnan hade han börjat ägna sig åt röntgenstudier, i det han åren 1899—1900 tjänstgjorde som amanuens vid det af d:r Stenbeck upprättade Röntgeninstitutet och år 1902 vid Röntgeninstitutet å Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den 1 Juli 1906 antogs han emellertid som föreståndare för Serafimerlasarettets då ännu helt anspråkslösa kirurgiska röntgenlaboratorium och kunde sedan dess mera uteslutande ägna sig åt denna viktiga forskningsgren. Upprepade studieresor till de europeiska kulturländer, där radiologien och närstående vetenskaper stodo högst, såsom Tyskland, Österrike, Schweiz, Belgien och Frankrike, satte honom i stånd såväl att få en god öfverblick öfver röntgenologiens och strålbehandlingens senaste framsteg som ock att lära känna dess främsta målsmän och dess yppersta institutioner. Som den påtagligaste frukten af dessa studier och som ett ojäfaktigt vittnesbörd om hans sakkunskap och sällsporda organisatoriska förmåga står Serafimerlasarettets röntgeninstitut, taget i bruk sedan år 1911 och i hvarje detalj af af honom planlagt och i utförandet öfvervakadt, sedan han redan den 1 januari 1909 utsetts till dess föreståndare. "Talrika läkare och specialister från när och fjärran", vittna professorerna greve Mörner och John Berg, "hafva under dessa fyra år besökt den Forssellska institutionen, och vi hafva oss väl bekant, att mycket smickrande omdömen fallts såväl öfver detta instituts hela anordning som ock öfver den genialitet, hvarmed dess skapare förstått att ej blott tillgodogöra sig det bästa han på andra håll sett, utan ock att

med egna uppfinningar nydana eller iullkomna instrument och tekniska hjälpmedel."

Det är emellertid ej blott som organisatör och radiologisk tekniker Forssell utmärkt sig. Han har ock med ett flitigt och själiständigt författarskap inom radiologiens skilda områden dokumenterat sig som en klartänt och iderik vetenskapsman, som inom sitt fack förvärfvat ett synnerligen aktadt namn. Förteckningen öfver hans vetenskapliga skrifter öfverstiger fyrtio nummer, så godt som alla grundade på hans egna forskningar, däribland hans på tyska utgifna doktorsafhandling om förhållandet mellan röntgenfotografierna af människomagen och deras anatomiska byggnad, hvilken af Karolinska institutets lärarekollegium år 1913 värdesattes med det ytterligt sällsynta vitsordet *berömlig*. Sistlidet år röntte han ock äran att få mottaga Svenska läkaresällskapets jubilejpris. I de främsta utländska tidskrifterna på området, såsom Archives d'électricité médicale och Zeitschrift für Röntgenkunde är han medarbetare, liksom han är ledamot ej mindre af Deutsche Röntgengesellschaft än af Société de radiologie médicale de France. År 1910 var han sekreterare för Sverige vid kongressen för radiologi i Brüssel och svenska statens representant vid kräftsjukdomskongressen i Paris. Med stor ifver har han ägnat sig åt studiet af den nyssnämnda fruktansvärda sjukdomen; han är styrelseledamot i Svenska cancerföreningen och sekr. i dess Stockholmsafdelning.

Forssells förtjänster om radiologiens införande i vårt land inskränker sig emellertid icke härtill. Med öppen blick för den unga röntgenologiens stora framtid och hastigt växande betydelse för hela läkekonsten insåg Forssell tidigt, att ett fruktbringande utnyttjande af den medicinska radiologiens rika frukter med nödvändighet förutsatte, att dess utöfning från början anförtroddes åt verkligt sakkunniga läkare. Ett växande antal unga läkare från alla de skandinaviska länderna ha hos honom erhållit en grundlig specialundervisning. Därjämte har han gifvit mera elementära kurser i röntgen-diagnostik och -terapi, afpassade efter den allmänna läkareutbildningens och speciellt kirurgiins behof. Vidare har han genom upprättandet af en elevskola för utbildande af kvinnliga röntgenbiträden kraftigt medverkat till, att våra sjukhusläkare i allt större utsträckning kunnat komma i åtnjutande af väl skolade hjälpkrafter för det mest behöfliga röntgenologiska arbetet inom sina röntgenlaboratorier. Slutligen har han i stor utsträckning vid en mängd svenska lasarett med råd och dåd bidragit att ordna röntgenlaboratorier med goda instrumentarier och noggrann anpassning efter olika behof och förefintlig personal. — Sedan 1910 är han öfverläkare vid Radiumhemmet.

I hela denna sin på eget initiativ upptagna och med stor uppoffring af tid och möda fullföljda verksamhet har Forssell ej blott gifvit ytterligare bevis på sin organisatoriska talang, utan ock ådagalagt en utomordentlig begäfnings som lärare.

Man kan därför icke annat än lifligt hoppas, att riksdagen med den frikostighet, som städs utmärkt den, när det gäller att tillgodose den vetenskapliga forskningens och den akademiska undervisningens behof, skall bifalla k. m:ts framställning om en personlig professur åt d:r Forssell, hvarigenom den högt förtjänte vetenskapsmannen först skulle tillförsäkras den själfständiga ställning som för honom skulle möjliggöra att utan oro för sin existens också i framtiden odeladt ägna sin förmåga åt vetenskapen och åt undervisningen.

BRÖLLOPET PÅ LEUFSTA.

etter fotograf.

BRUDPARET, BRUDPARET MED TÄRNOR OCH MARSKALKAR SAMT LEUFSTA SLOTT.

Klubb: Tings 81/1875

Af de till bröllopet inbjudna talrika gästerna, hvilka representerade landets högsta societet, anlände de flästa på bröllopsdagen med extratåg från Stockholm till Tobo station därifrån sedan den 2½ mil långa vägen till Leufsta bruk anträdde i slädar, som mött fram.

Vigselceremonien, hvilken ägde rum i Leufsta bruks med bladväxter och blommor rikt dekoretrade kyrka, förrättades af ärkebiskop N. Söderblom.

Efter vigse'n gaf friherre De Geer middag på Leufsta slott, därvid ärkebiskop Söderblom talade för brudparets lycka.

De nygifta anträdde påföljande dag en bröllopsfärd till Tyskland, Schweiz och Italien.

Leufsta bruk, ett af Sveriges förnämsta jorda-

Ett ståtligt societetsbröllop ägde den 28 jan. rum på Leufsta slott i Uppland, då *fröken Märtha De Geer*, dotter till friherre Louis De Geer, Leufsta, och friherrinnan Linder i hennes första gifte, sammanvigdes med löjtnanten vid Lifregementets dragoner *grefve Nils Wachtmeister*, son till universitetskanslern grefve Fredrik Wachtmeister och hans maka, född af Ugglas. En syster till bruden är, som man torde erinra sig, förmäld med grefve Carl Bernadotte af Wisborg

gods och järnbruk, ligger i Öster-Löfsta socken i Uppland samt tillhör det De Geerska fideikommisset Leufsta, hvilket därförutom omfattar Tobo bruk med masugn, ångsåg och ångkvarn, Carlholms bruk samt ett stort antal gods och gårdar tillika med fastigheter i Stockholm och Upsala. Fideikommissets nuvarande innehafvare är frih. Louis De Geer. Leufsta bruk har varit i den De Geerska släktens ägo sedan 1600-talet. Efter det att ryssarne sommaren 1719 bränt såväl bruket som nästan hela socknen med kyrka och prästgård, återuppbyggdes bruket, herregården och kyrkan af Charles De Geer. Detta hans verk är i allt väsentligt detsamma som våra dagars Leufsta.

Bland slottets rika och intressanta samlingar kunna nämnas det stora biblioteket samt mineral-, kopparsticks- samt porträttsamlingarne.

DAGNAN-BOUVERET:

FÄRGTECKNING I JULNUMRET 1915 AF L'ILLUSTRATION.

JENNY NYSTRÖM:

SYMPATITECKNING I SVENSK "PRAKTUPPLAGA" JAN. 1915.

DET UPPESEENDEVÄCKANDE SVENSKA KONSTNÄRSPLAGIATET.

Observera den berömde franske konstnärens namnteckning i nedre vänstra hörnet, årtalet 1915 i öfre vänstra samt bilden af general Joffre öfver hjälmen i öfre högra hörnet. Bilden är utförd i trefärgstryck i en lätt beslöjad grönaktig ton. Det själiska uttrycket i det fint tecknade flickansiktet har endast en svag motsvarighet i vidstående alltför "sköna" och i hög grad banaliserade flicktyp.

I stället för den franska namnteckningen finnes här den svenska tecknarinnans bekanta signatur. Årtal saknas och af Joffre och hjälmen finnes endast en för den noggranne iakttagaren fullt tydligt kvarblifven botten, hvarjämte hela detta parti af J. N:s teckning ser "öfvermåladt" ut. Den unga flickans ansikte är här ett helt annat och af gröfre typ; jämför bl. a. läpparne. Däremot återfinnes en hel del, ja de flesta detaljerna i vidstående teckning.

Och hela denna förvanskning, borttagandet af det stora konstnärnamnet och af framträdande detaljer i originalbilden jämte hel omteckning af hufvudfigurens ansikte, förklarar fru J. N. till svar på hufvudstadspressens grava anmärkningar vara "kopiering" (!) och enligt order af "praktupplagans" utgifvare. Härtill tillfogas det för tidskriftens läsare säkerligen värdefulla erkännandet att dylika "kopieringar" efter utländska tidskrifter af denna "praktupplaga" brukas användas. Det skall icke förvåna någon om tidskriften i fråga i ett närmaste nummer kommer att förklara sig vara berättigad till dylik "kopiering" och träffat aftal härom. Att så icke kan vara förhållandet säger sig själf. Hade tidskriften i fråga öfver hufvud haft tillstånd begagna det franska originalet så var ju hela "kopieringen" icke endast obehöflig men ur mer än en konstnärlig synpunkt ett försämrande, ty icke är det en förbättring att stryka **Dagnan Bouverets** namn och ersätta det med den bekanta svenska signaturen J. N., icke heller utplånandet af de franska sinnebilderna och minst af allt det föga lyckade omtecknandet af originalets vackra flickansikte. Hade tillstånd förelegat hade endast en lätt retouche af originalet varit behöfligt. Vi återgifva nu båda bilderna, originalet och "kopian", därvid vi afsiktligt underlåtit att på något sätt retouchera; den franska bildens grönaktiga, besløjade ton gör därför en reproduktion rätt svår, men alldeles ej omöjlig.

HUR MAN GÖR TIMMER AF SKOGEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF PAUL ELDH.

1. EN ÄLDRIG GRAN FÄLLES.
2. TIMMERSLÄDARNE LASTAS.

någonstans i närheten. Och det dröjer inte länge, förrän vi stöta på ett par karlar, som hålla på att släpa fram stockar till en timmerväg strax in-

Det är ett rörligt lif, som utvecklas i de stora skogarna norröfver nu när snön ligger djup mellan stammarna. Där annars tystnaden brytes blott af vindarnas sång, är luften nu full af alla möjliga sällsamma ljud. Det är sågar som gny, träd som med dån störta till marken, det är människor som ropa, hästar som gnägga, kättingar som skramla. Man är i färd med att tillgodogöra sig sågverkens årsbehof af timmer, trämassfabrikernas af massved, engelsmännens af pitprops. Stora vidder röfvas på all gröfre skog, blott ungräden och här och hvar ett fröträäd lämnas kvar.

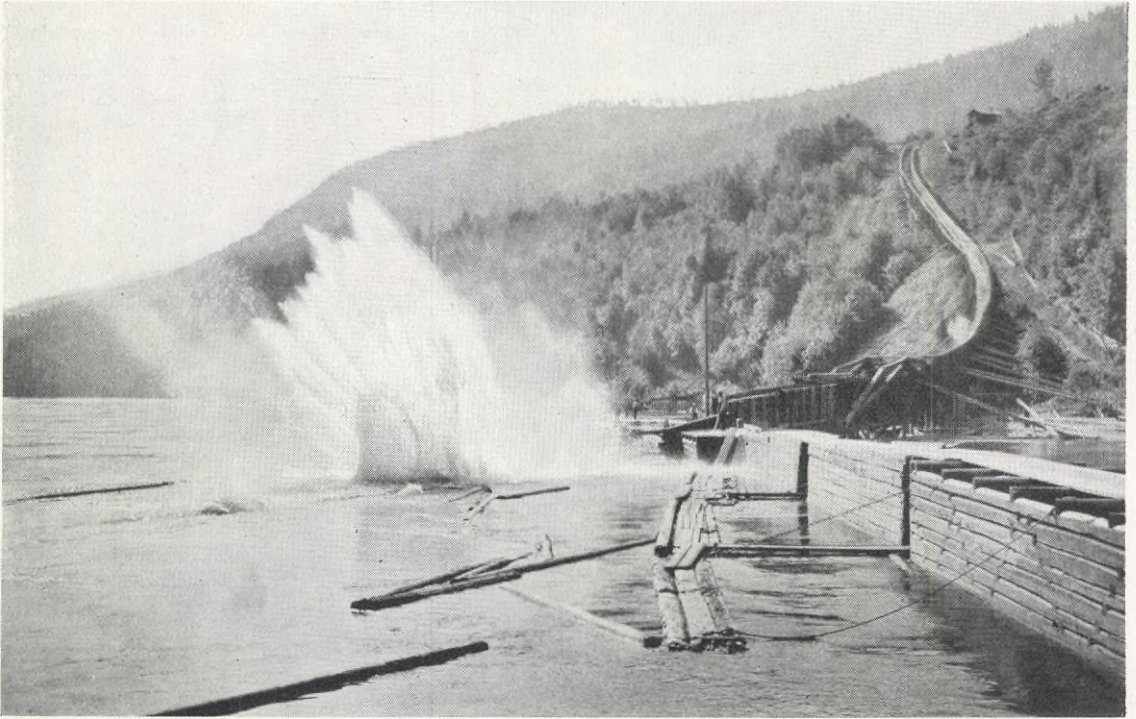
Vi skola se lite närmare på hur det går till, när man gör timmer af skogen. Läsaren kan ju i tankarna följa mig upp till en trakt, där timmerafverkning pågår. Vi föreställa oss, att vi närma oss ett "skifte", som termen för afverkningsområde lyder.

Af det tilltagande sorlet förstå vi, att vi ha skogsarbetarna

Efter J. J. J. J.

3. TIMMERKOJA.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm. Gbg.

TIMRET STÖRTAR FRÅN RÄNNAN I ÄLFVEN SÅ ATT VATTNET STÅR I KASKADER OM DET.

till. Med järnklosaxar om bestarne slita och dra de, så svetten pärlar i ansiktena, kölden till trots. De få så småningom fram timret till kanten af vägen och där ordna de det i hög, så att lastningen skall gå raskt undan, när körarne komma. Det arbete dessa kailar utföra kallas broschling (i Värmland lunning). Det är det tyngsta i timmerskogen. När en karl hållit på med det några vintar, är han vanligen tacksam att få öfvergå till något lättare arbete, äfven om det skulle ge mindre betaldt. Men våra broschlare ge sig af efter mer timmer, och vi följa med. Vi träffa på ett par huggare ettstycke från vägen. Huggare är numera ett oegentligt namn på arbetare, som fälla träd. Ty nu för tiden huggar man inte utan sågar ikull träden. Yxan kommer endast till användning vid kvistningen. Nåväl, huggarne — vi få väl ändå kalla dem så, eftersom det är gängse bruk — hålla just på att fälla en ståtlig gran. Det breda, groftandade sågbladet åter sig längre och längre in i stammen, och

nu störtar veteranen under brak och hvinande och i en sky af snö till marken. Grenarna yxas bort, och barken skalas af med barkspadar. Därefter skall stammen styckas till stockar, men det få huggarne vänta med tills ämätaren kommer. Det är han, som skall afgöra hur styckningen skall ske. Detta för att timret skall lämna största möjliga utbyte, när det kommer ner till sågverket. Huggarne ta därför itu med nästa träd, som bär blek och stämpel. När det är djup snö, ha huggarne det besvärligt. De måste då skotta undan

Efter fotografi.

BRÅTE.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografering

SORTERINGSBOM.

Kilohöj. Kem. A.-B. Småt Sjöbergarna. Skiva 1900

snön kring stammen för att komma åt trädet vid roten. Annars blir det för långa stubbar, och för dem få huggarne böta, om arbetsbefälet får nys om saken.

Nere vid timmervägen hålla nu emellertid körarna på att lasta. Deras slädar bestå af två kälkar, en större och en mindre. Det är den större, som egentligen uppbär lasset; den mindre, som sättes framom den större, är i första hand till för att styra släden. Det är inga små lass, en timmerkörare i allmänhet låter sin häst dra. Då vägen inte leder uppför några backar och timret inte är alltför groft, kan ett lass mäta bortåt två meter i höjd.

Nå, våra körare äro färdiga med lastningen, björnbindslena äro ådragna, och de kasta sig själva på, sättande hästarna i gång. Vi följa dem. När vägen går förbi en timmerkoja titta vi in där i förbifarten. Bygden är långt aflägsen och bolaget, som afverkar skogen, har därför uppfört sådana här bostäder åt folket och hästarna. Det får inte vara pretentiösa människor, man bjuder dylika bostäder. En eldstad, britsar som på en gång få tjäna som sängar, stolar och bord, samt några hyllor, det är hela inredningen i det åt folket adelade partiet af kojans. Att ligga i en sådan koja några nätter går väl för sig, men att bo där vintarna igenom är efter år...

Men körarna ha, medan vi tittat på kojans, hunnit ner till älven och där vräkt af sina lass på stranden. Timret kommer här så småningom att mätas, "tummas", och härunder uppläggas i vältor. Mätningen sker medelst måttband och klave, det förra redskapet för uppmätningen af stockarnes längd, det senare för uppmätningen af tjockleken i lilländan eller på midten. Vid mätningen märkes timret omsorgsfullt med bolagets märke, som inhugges med märkyxor i ändarna och på sidorna.

*

Vilja vi följa timrets vidare öden, få vi vänta till våren. Men eftersom vi redan inbillat oss en hel del förut, kunna vi ju äfven inbilla oss, att vårsolen redan kommit till makten.

Isen på älven har alltså gått upp. Det på stränderna upplagda timret rullas då i vattnet, som tar det med sig neråt älven. Flottningen tar sin början.

Det blir snart proppfullt med timmer mellan stränderna. Det rinner så småningom undan, men ständigt nya massor komma efter. Så är älven full med timmer till långt fram på sommaren.

Under sin färd utför älven kan timret ställa till

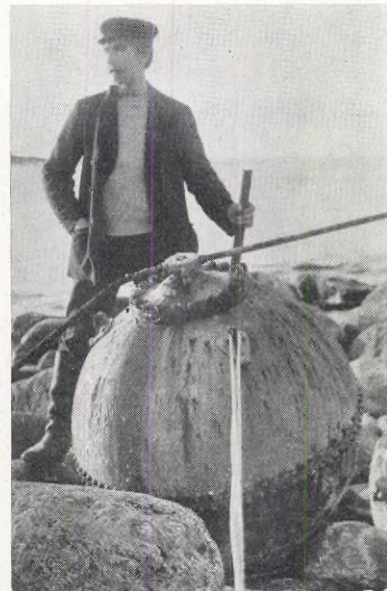
åtskilligt spektakel, om det lämnas utan tillsyn. En stock sätter sig exempelvis fast vid en sten ute i älven. Andra stockar lägga sig emot den fastnade, och på en liten stund kan ett bråte (bröte är den värmländska termen), sådant som en af våra bilder visar, uppstå, afstängande flottningen, kanske till och med förorsakande översvämning. Dylikt måste undvikas, och därför anordnas bevakning på stränderna. Bevakningsmanskapets arbete kan stundom vara ytterligt riskabelt. Det gäller ibland att vada eller springa på lösa stockar ut till ett begynnande bråte. Och försöket att med haken få iväg det fastnade timret kan resultera i, att alltsammans på en gång plötsligt ger sig af dragande karlen med sig.

När älven passerar sjöar, måste timret hopläggas till flottar, som "spelas" öfver till älvens fortsättning på andra sidan. Här tas flottarna i sår och stockarne anförtrors åter åt älvens strida vatten. Där fall förekomma, har man byggt timmerrännor, genom hvilka stockarne släppas förbi fallen.

Så småningom kommer timret ner till sorteringsstället vid älvens mynning — det vill säga den del af timret, som inte gått till botten under färden. Vid

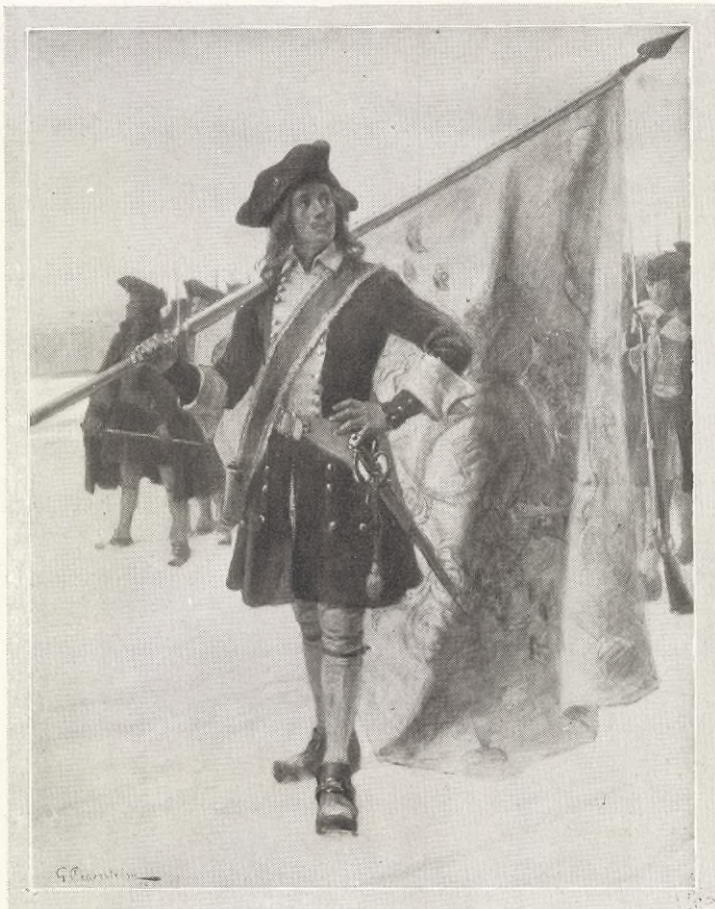
sorteringsstället skiljes timret efter de olika märkena, så att hvarje ägare får sitt för sig.

Det bolag, som ägervårt timmer, lägger, som alla andra, efter hand ihop sitt till flottar, som bogseras till sågverket. Och härifrån skall det förr eller senare vandra ut i världen i form af plank och bräder.

Ämne orfoto. G. Thoren, S römstad.

MINA, STRANDAD Å VALNÄS, 8 KM. FRÅN STRÖMSTAD. Då torpedbåten "Iris" sprängde minan skakade fönstren i staden.

Vid Akademiens för de Fria Konsterna senaste sammanträde utställdes en del nya konstverk, bland hvilka en historiemålning af friherre Gustaf Cederström, benämnd "Fänriken". Den visar en ung karolin, som står i ett vinterlandskap framför sin trupp och på sin högra axel håller en stor svensk fana med Karl XII:s krönte namnskiiffer.

I förra veckan öppnades i Konstakademien i Stockholm en bemärkt utställning af friherre Jurgen och friherrinnan Anna Wrangel. Den förra exponerar ett femtiotal landskap från Frankrike, den senare bl. a. ett stort antal porträtt af aristokratien och den skånska högadeln. Baron Wrangel har sedan ett femtiotal år vistats i Paris, där han äfven utbildat sig till målare. Hans friherrinna är

PORTRÄTT AF GENERALMAJOR H. WRANGEL, oljemålning af friherrinnan A. Wrangel.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kistha: Bngt 54/foersparra.

"FÄNRIKEN". Ny historiemålning af professorn, friherre Gustaf Cederström.

tyska, född Toete, och en mycket framstående konstnärinna. Medan baron W. aldrig exponerat förut, har friherrinnan W. utställt dels på Salongen i Paris, på Baltiska utställningen och nu senast i San Francisco, där hon tilldelats silvermedalj.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

UPPMÄRKSAMMAD KONSTUTSTÄLLNING.

KVARNEN I ZWIINDREKT, oljemålning af friherre J. Wrangel.

Kistha: Bngt 54/foersparra.

KONSTNÄRSPARET A. OCH J. WRANGEL.

Öfverst: KONUNG NIKITA ANLÄNDER TILL LYON och mötes af Rhône-prefekten m. fl. samt af en hedersvakt af territorialtrupper. — Mellerst t. v.: DROTTNING MILENA i Lyon. — Mellerst t. h.: KRONPRINS DANILO MED SIN GEMÅL, PRINSESSAN MILITZIA vid Villa du Vernay. — Nederst: VILLA DU VERNAY VID LYON, af staden ställd till konungaparets disposition.

Konung Nikita af Montenegro, hvars förhållande till den montenegrinska kapitulationen ännu är hölidt i dunkel, anlände den 24 jan. till Lyon, där han från franskt håll mottogs med de största hedersbetygelser. Utom konungen befinner sig äfven drottningen och kronprinsparet af Montenegro f. n. i Frankrike.

Efter fotografier.

Klök: Bengt Stålvarens.

PRINS SIGISMUND AF PREUSSEN OCH PRINSESSAN MARIA LOUISE AF SCHAUMBURG-LIPPE, med anledning af deras förestående förmäling. Prins Sigismund är född 1896 och son till kejsarens broder, prins Heinrich; prinsessan Maria Louise, född 97, är dotter till prins Friedrich af S.-L. i hans första gifte med prinsessan Louise af Danmark, död 1906.

VÄRLDSKRIGET.

Under veckan 30 jan.—6 febr. ha rapporterna från västkriget tilldragit sig ökat intresse. Redan i slutet af den föregående veckan hade tyskarna, enligt en rapport af den 29, företagit en rad af anfall på bred front i Artois och söder om floden Somme. En del skyttegravar erövrades dels vid Neuville S:t Vaast, dels längre söderut mellan Dompierre och Lihons; fransmännen återtog en del af de förlorade ter-

rängstyckena; några af ställningarna stannade i tyskarnes händer. Under hela söndagen fortsattes

våldsamma strider, tills disigt väder på måndagen tvingade till operationernas inställande.

Engelsmännen företogo ett angrepp vester om Messines i Flandern utan att uppnå något nämnvärdt resultat; likaså ägde tysk-engelska strider rum vid Fricourt, öster om Albert. Den 3 besvarades den tyska artillerielden i Flandern med en synnerligen våldsam beskjutning från engelsmännens sida, medan i Artois fransmännen samtidigt ökade sin artillerield "till största häftighet".

Äfven på andra delar af fronten har en anmärkningsvärd lifaktighet kännetecknat situationen. I sam-

band härmed är att omnämna upprepade tyska flyganfall mot Paris och England. Natten till den 30 lyckades ett tyskt luftskepp i skydd af dimman nå fram till Paris, där en dussintal stora bomber nedkastades, hvilka dödade 13 personer och sårade 32. Nio hus störtade samman. Natten till den 31 jan. och 1 febr. sökte fientliga luftskepp åter närma sig staden. men blefvo ej i tillfälle att göra någon större skada. Den 1 febr. meddelade tyska amiralstaben, att en luftskeppseskader föregående natt i vidsträckt omfattning nedkastat bomber mot en del industriella anläggningar i Liverpool, Manchester, Nottingham, Sheffield och Yarmouth m. fl. platser. Den engelska rapporten härom erkände, att materiell skada anställd och meddelade, att 54 personer dödats och 67 sårats. Enligt senare engelska meddelande synas offrens antal ha varit åtskilligt större. Bomberna sägas hufvudsakligen ha fallit ner i arbetarebostäder och fattigkvarter. De tyska luftskeppen återkommo oskadade, meddelade den tyska rapporten. Senare ingick underrättelse, att luftskeppet "L 19" förolyckats i Nordsjön.

I fråga om Balkankriget har situationen undergått föga förändring. En del af den montenegrinska hären, som genom kung Nikitas dubbelspel lyckades undkomma från Skutari, säges nu på albanskt område ha nedlagt vapen, medan återstoden dels anslutit sig till Essad Pascha, dels dragit sig längre söderut i serbernas sällskap. Äfven montenegriner ha nu börjat anlända till Korfu. Enligt ett Baselitelegram skulle kung Nikita, som från Lyon flyttat till Marseilles, ha tillkännagivit sin afsikt att abdikera till förmån för sin son prins Mirko.

I Albanien ha på sistone blodiga strider utkämpats mellan österrikarna och Essad Paschas trupper. Österrikarna, som enligt ett parismeddelande anföras af prinsen af Wied, f. d. furste af

Forts. å sid. 319

efter fotograf.

SLAGET VID CZERNOWITZ. Tyska och österrikiska officerare följa striden från en by i omedelbar närhet af slagfältet.

Öfverst:

DET GRUSADE ARRAS: Det vackra stadshuset i ruiner efter intensivt bombardement.

Nederst:

DET MÅNGOMSTRIDDA SOCKERBRUKET VID SOUCHEZ I RUINER.

NY PORTRÄTTBYST AF LEKTOR P. P. WALDENSTRÖM. Modellerad af skulptören Ad. Jonsson och under gjutning i brons i Otto Meyers konstgjuteri, Stockholm.

Sedan några dagar besökes Stockholm af en ung indisk professor, *Sri Ananda Acharya*. Den långväga främlingen kommer närmast från Kristiania, där han hållit en serie bemärkta föreläsningar. Han är professor i logik vid universitetet i Kalkutta och är nu ute på en agitationsresa för att göra sitt land mera känt och påpeka det inflytande Indien haft på världskulturens utveckling. I den afsikten förbereder han ett par föreläsningar i Stockholm.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. INDIERN, PROFESSOR SRI ANANDA ACHARYA PÅ BESÖK I STOCKHOLM.

Grefvinnan Elvira De la Gardie, maka till landshöfdingen i Malmöhus läns greve Robert De la Gardie, fyllde den 2 febr. 60 år och blef på bemärkelsedagen föremål för lika varmhiärtade som storartade hyllningar. De talrika uppvaktningarna inleddes af Kronprinsens husarregementes musikkår, som utförde några sångnummer, hvarefter Bricoll-kören bringade sin hyllning i toner. Senare infunno sig representanter för samtliga de institutioner och välgörenhetsföreningar, hvilka grefvinnan De la Gardie ägnat sitt intresse och sin kraft.

Förutom de officiella uppvaktningarna ägde ett stort antal personliga uppvaktningar rum, hvarjämte en den rikaste hyllning braktes i blommor och telegram. A prins Vilhelms vägnar öfverlämnades af kammarherre Rudebeck en praktfull svärnbukett.

Grefvinnan De la Gardie, född Smith, är sedan år 1898 i äktenskap förenad med landshöfdingen greve Robert De la Gardie.

Foto: Sjoberg, Malmö.

Foto. Rahm, Malmö.

Kisch: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergparre, Skåns-Oba

DEN STORARTADE BLOMSTERHYLLNINGEN TILL GREFVINNAN DE LA GARDIE, LANDSHÖFDINGENS I MALMÖ GEMÅL, PÅ 60 ÅRS DAGEN DEN 2 FEBRUARI.

Sedan gammalt, och med rätta, åtnjuter Göteborg anseende såsom vårt lands främsta sjöfartsstad och de senare åren ha endast allt starkare kunnat markera denna rangplats. Flera andra af våra större hamnstäder, särskildt Stockholm, har ju förvisso ångbåtsflottor af imponerande omfattning, men redan traditionen har förlagt tyngdpunkten till Göteborg som också med sin förträffliga och modernt utrustade hamn och sin alltiämt framåtgående handelsverksamhet, vet att utnyttja sin plats i solen.

En öfver hela landet bekant rederifirma i Göteborg med dess utomordentligt affärs- och fackskicklige chef, nuvarande statsrådet *Dan Broström*, bär sedan en lång följd af år dennes och före honom ledarns namn.

På senare år har emellertid till detta ett "nytt namn" börjat allt mer och mer nämnas vid tal om Göteborgs stora sjöfartsrörelse: *Herbert Metcalfe*.

Född 1875 i England men sedan ett par tiotal år bosatt i Göteborg och numera helt svensk var herr M. en af stiftarna och delägarna i skeppsmaklerifirman *Blidberg, Metcalfe & Co.* der, tills han för några år sedan utgick och antog kallelsen till chef för Förnyade Anfartygsaktiebolaget *Svenska Lloyd i Göteborg*. — Hur utomordentligt han drivit och uppdrivit detta bolags skeppsflotta, nu omfattande en ångbåtsflotta af icke mindre än 32 ångare, är känt för hvar och en intresserad för svensk sjöfartsnäring.

Efter porträtt.

Bengt Sjöbergparre

HERBERT METCALFE, GÖTEBORG

en af den stora svenska rederinärings yng. ste märkesmän.

Ehuruval ett porträtt af ledaren för denna storslagna rederirörelse redan i och för sig torde vara af mera allmänt intresse föreligger en del omständigheter som torde göra detsamma i hög grad aktuellt just nu.

Sålunda är att erinra om dels den helt nyligen af Svenska Lloyd öfvertagna Manchester-linjen samt dels det nu i dagarna avslutade förvärfvet af den stora Svithiod-linjen på engelska hamnar.

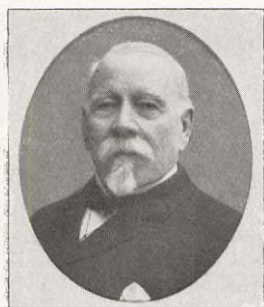
Härtill kommer det i skrifvande stund intimt cirkulerande ryktet om Svenska Lloyds öfvertagande af den af Broströmska rederiet i dagarna förvärfvade Thulelinjen. — Som alla rykten varierar äfven detta. Somliga tala om en sammanslagning af firman Broström och Svenska Lloyd, andra om det senare bolagets inköp af Thule. Men ett annat, icke synligt men svagt hördt rykte förmåler att Svenska Lloyd skulle tillbyta sig Thule-linjen mot afstående af sina Levanten-ångare, och detta rykte kanske ändå har något för sig, äfven om detaljer äro felaktiga.

Därmed komme den stora frågan om dagliga förbindelser Göteborg—England på rätt bog. Svenska Lloyd komme nämligen då ett helt behärska denna trade som i och för sig är af stor vikt, men som i förbindelse med en framtida färjetrafik mellan Ost-Sverige—Ryssland blifve af utomordentlig betydelse för vårt land.

Och som ledare af Svenska Lloyd blifver det då Herbert Metcalfe som skall göra't.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

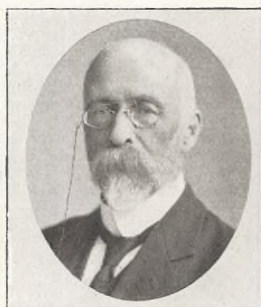
* Data å sid. 319.

J. SCHRÖDERHEIM.
Kansliråd. Fil. Jub. Dr. —
Stockholm. 90 år 1 Febr.*

R. H. BENCKERT.
F. d. Bankinspektör. — Stock-
holm. 70 år 11 Febr.*

J. TEGNÉR.
Protokollssekreterare. — Stock-
holm. 65 år 11 Febr.*

F. H. HALLBERG.
Landssekreterare. — Malnö.
65 år 11 Febr.*

A. G. S. HORN.
Grefve. Ceremonimästare. —
Stockholm. 75 år 29 Jan.*

O. H. HAFSTRÖM.
Hofkamrerare. — Stockholm.
75 år 24 Jan.*

G. V. A. R. C. AF DONNER
F. d. Öfverst. — Stockholm.
70 år 13 Febr.*

C. L. BENDIX.
Hofintendent. — Stockholm.
55 år 9 Febr.*

A. N. RUBEN.
Gcdsägare. F. d. Fabr.-idkare.
Kvlskrona. 70 år 9 Febr.*

J. M. TESCH.
Bankdirektör. — Malmö.
70 år 15 Febr.*

C. A. A. EKBOM.
Bankdirektör. — Konsul.
55 år 13 Febr.*

J. S. JOSEPHSON.
Grosshandlande. — Stockholm.
50 år 15 Febr.*

A. W. A. HAGANDER.
Häradshöfving. — Kristiansted.
65 år 13 Febr.*

A. B. MALMSTRÖM.
Häradshöfving. — Gällivare.
50 år 27 Jan.*

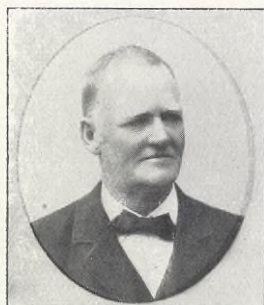
K. E. LANDSTRÖM.
Byråchef. — Stockholm.
50 år 29 Jan.*

B. BECKMAN.
Professor. — Stockholm.
50 år 10 Febr.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

C. TILLANDER.
Fabrikör. — Eksjö.
80 år 29 Jan.*

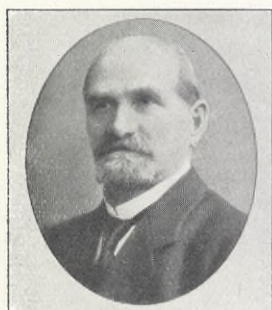
J. N. KIHLBOM
Kapten. — Mariestad.
75 år 5 Febr.*

R. W. LEUFGREN.
Bankkamrer. — Smedjebacken.
65 år 6 Febr.*

J. H. LÖNNERBLAD
Folkskollär. Org. Kom.-ordf. —
Månstadsulle. 50 år 2 Febr.

O. N. OLSSON.
Landbrukare. — Brodalen.
60 år 31 Jan.*

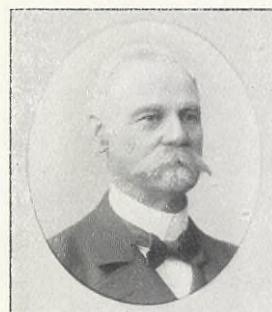
C. H. WALLENTIN.
Fiskeportör. — Smögen.
60 år 28 Jan.*

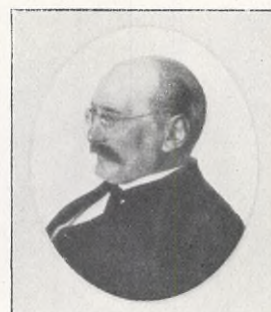
J. A. HEDENSTRÖM.
Fabr.-idkare. — Norrköping.
Nyttillråd. led. af Riksd. F. K.*

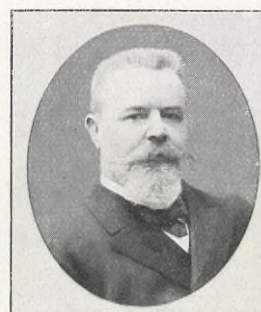
K. W. HJERTBERG.
Fräken. Skolföreståndarinna. —
Göteborg. 50 år 5 Febr.*

O. M. KUGELBERG †.
F. d. Revisor. — Stockholm
F. 43. † 31 Jan.*

K. L. C. BRETZNER †.
V. Häradshöfding. — Örebro.
F. 44. † 21 Jan.

A. L. AHLSELL †.
Öfveringenör. — Stockholm.
F. 44. † 2 Febr.*

G. HAGELBÄCK †
F. d. Tullförvaltare. — Tyands.
F. 46. † 26 Jan.*

A. E. LYSELL †.
Vicekonsul. — Lysekil.
F. 46. † 1 Febr.*

C. A. MALMBERG †.
Fabrikör. — Stockholm.
F. 52. † 23 Jan.*

G. A. RYDHOLM †.
Civilingenör. — Stockholm.
F. 55. † 31 Jan.*

L. G. A. RICHTER †.
Fabriksidkare. — Lysekil.
F. 66. † 1 Febr.*

DEN SÖNDERSKJUTNA STADEN GÖRZ.

Öfre bilden:
ITALIENSKE ÖFVERBEFÄLHAFVAREN GENERAL CARDONA (t. h.) OCH GERERAL PORRO (stabschefen).

Mellersta bilden:
AF ITALIENARNE SÖNDERSKJUTEN KYRKA OCH INSTÖRTADE HUS VID VIA STRETTA.

Nedre bilden:
STORA TORGET I GÖRZ MED NETSKJUTNA HUS OCH DEN VACKRA NEPTUNUSBRUNNEN.

Efter fotograf.

INNEHÅLL: Doktor Gösta Forssell (biografi o. helsidesporträtt) — Konstutställningar i Stockholm. — Grefvinnan Elvira De la Gardie 60 år. — Det Wachtmeister—De Geerska bröllopet på Leufsta. — Världskriget — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Hur man gör timmer af skogen. Af Paul Eldh.

Efter fotografier.

Klische: Kem. A.-H. hemot Sölversparre, Naim—27.

Ljusbryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oivkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.